

K Z O M B U N I A K A T
Z B A D A N I A

Warszawa, grudzień 2011

www.cbos.pl ● sekretariat@cbos.pl

BS/155/2011

WYJAZDY WYPOCZYNKOWE

POLAKÓW W 2011 ROKU

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
13 stycznia 2011 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Koniec roku to zwyczajowo czas podsumowań. Niniejsze opracowanie dotyczy tegorocznych wyjazdów wypoczynkowych Polaków – tych, które się już odbyły, oraz zaplanowanych na końcówkę tego roku. Przedmiotem naszego zainteresowania¹ były wyjazdy zarówno krótkie, trwające mniej niż tydzień, jak i dłuższe – co najmniej tygodniowe.

WYJAZDY WYPOCZYNKOWE TRWAJĄCE CO NAJMNIJ SIEDEM DNI

Niemal od dwudziestu lat pytamy Polaków o co najmniej tygodniowe wyjazdy wypoczynkowe. Przez cały ten okres korzystający z tego typu wypoczynku stanowili zdecydowaną mniejszość i nawet w najlepszym pod tym względem roku 2009 liczba wyjeżdżających na co najmniej tygodniowy wypoczynek jedynie nieznacznie przekroczyła jedną trzecią dorosłej populacji.

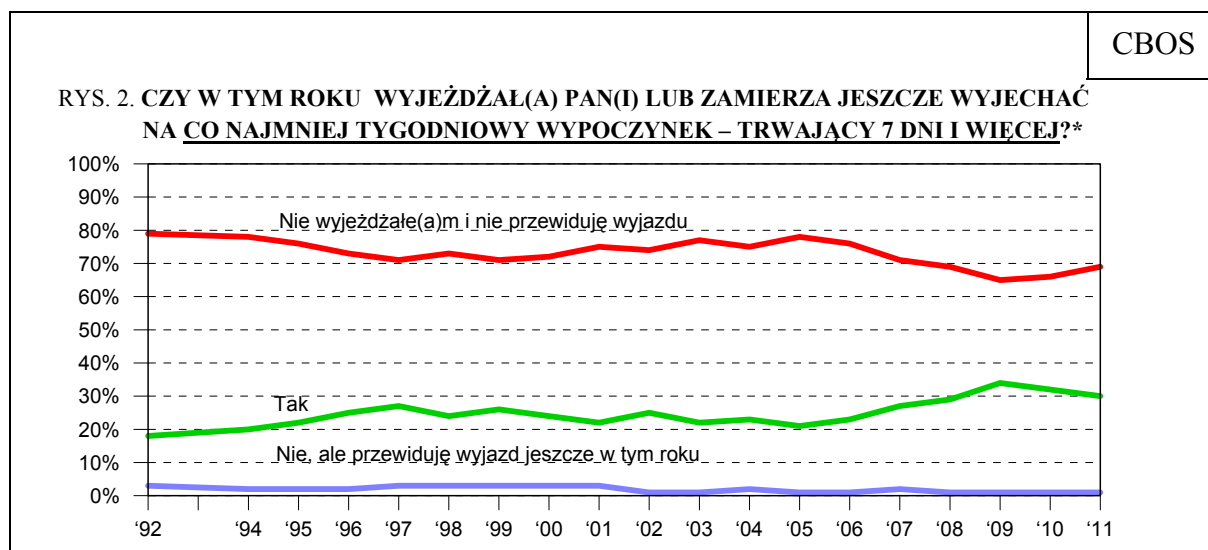
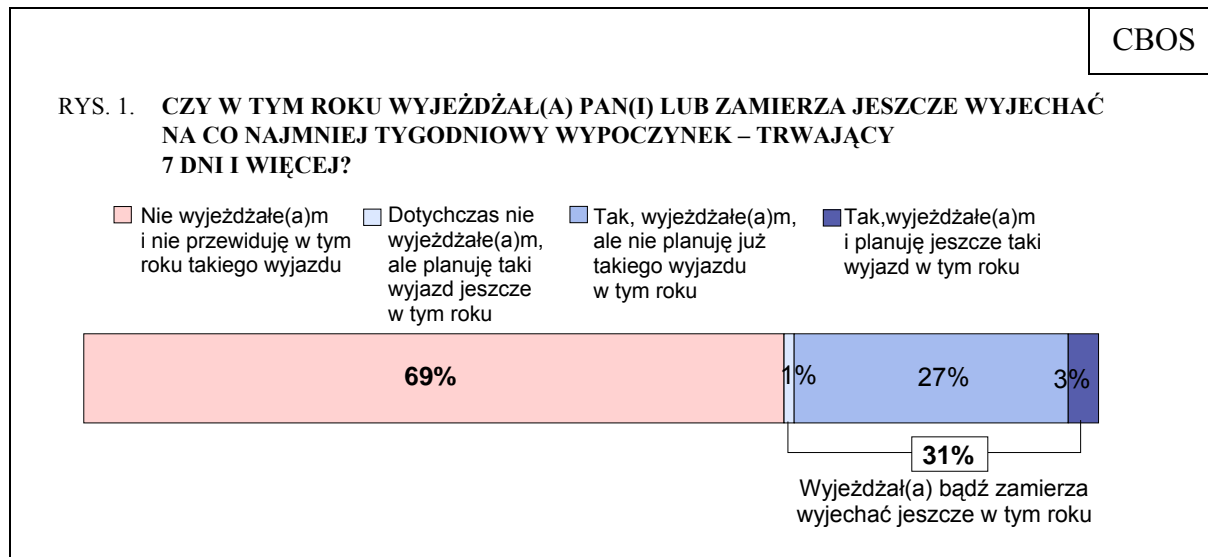
W porównaniu z rokiem ubiegłym² grupa Polaków, którzy wyjechali lub zamierzają wyjechać na co najmniej tygodniowy wyjazd wypoczynkowy, nieco się zmniejszyła i stanowi obecnie 31% ogółu. O ile w 2010 roku z takich wyjazdów skorzystało 33% Polaków, o tyle w bieżącym roku 30% ankietowanych ma już za sobą wyjazd wypoczynkowy, a co setny (1%) deklaruje, że dotychczas nie wyjeżdżał, ale planuje taki wyjazd jeszcze w tym roku. Warto jednak podkreślić, iż w stosunku do początku lat dziewięćdziesiątych liczba Polaków, którzy korzystali lub zamierzają skorzystać z takiego wypoczynku, znacząco się zwiększyła.

Zbliżający się okres świąteczno-noworoczny jest dla niektórych doskonałą okazją do skorzystania z kilkudniowego wypoczynku poza miejscem zamieszkania. Z listopadowego sondażu wynika, że pod koniec tego roku na co najmniej tygodniowy

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (258) przeprowadzono w dniach 4 – 13 listopada 2011 roku na liczącej 969 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Zob. komunikat CBOS „Wyjazdy wypoczynkowe Polaków w 2010 roku”, styczeń 2011 (oprac. M. Strzeszewski).

wypoczynek planuje wyjechać 4% Polaków (łącznie z tymi, którzy w tym roku już wyjeżdżali). Przynajmniej część osób z tej grupy wyjedzie najprawdopodobniej właśnie przy okazji nadchodzących świąt.

* W latach 1992 – 2002 pytanie brzmiało: „Czy w tym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) na **co najmniej tygodniowy wypoczynek?**”, a w latach 2003 – 2009: „Czy w tym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) lub zamierza jeszcze wyjechać na **co najmniej tygodniowy wypoczynek?**”

Analizy wielozmiennowe³ wykazują, że korzystanie lub nie z co najmniej tygodniowych wyjazdów wypoczynkowych zależy przede wszystkim od poziomu

³ Wykorzystano moduł *IBM SPSS Decision Trees*.

wykształcenia badanych – im jest on wyższy, tym większe prawdopodobieństwo skorzystania z takiego wyjazdu. Należy też podkreślić, iż jedyną grupą społeczną, której większość przedstawicieli skorzystała lub zamierza skorzystać z co najmniej tygodniowego wypoczynku poza miejscem stałego zamieszkania, są badani z wyższym wykształceniem (59%). Jednocześnie w tej grupie na korzystanie z wyjazdów wypoczynkowych wpływa ocena własnych warunków materialnych. O ile badani legitymujący się dyplomem wyższej uczelni, którzy dobrze oceniają swoją sytuację materialną, w zdecydowanej większości korzystali lub planują skorzystać z tego typu wyjazdów, o tyle spośród określających własne warunki materialne jako złe lub przeciętne wyjechało lub zamierza wyjechać nieco ponad dwie piąte, ponad połowa zaś została w domu.

W przypadku respondentów z wykształceniem średnim decydujący o korzystaniu z dłuższych wyjazdów wypoczynkowych jest ich wiek – im są oni starsi, tym mniejsze prawdopodobieństwo takiego wyjazdu. Wśród absolwentów szkół średnich jedynie ci, którzy nie przekroczyli 24 roku życia, w większości deklarują, że wyjeżdżali lub zamierzają wyjechać na taki wypoczynek. W przypadku osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym dużą rolę odgrywa wielkość miejsca zamieszkania, przy czym prawdopodobieństwo skorzystania z takiego wyjazdu zwiększa się wśród mieszkańców miast liczących co najmniej 20 tys. ludności, ale nawet wśród nich wyjeżdżający stanowią zdecydowaną mniejszość.

Co najmniej tygodniowe wyjazdy poza miejsce zamieszkania to forma wypoczynku popularna przede wszystkim wśród ludności wielkomiejskiej – 54% mieszkańców największych miast twierdzi, że już wyjeżdżało lub zamierza wyjechać na taki wypoczynek (zob. tabele aneksowe).

Respondentów, którzy w tym roku nie wyjeżdżali ani nie zamierzają wyjeżdżać na co najmniej tygodniowy wypoczynek, zapytaliśmy o powody tej decyzji. Najczęściej wskazywano brak środków finansowych na taki wyjazd (66%). Warto zwrócić uwagę, iż powód ten podawano tak samo często jak w latach 2009–2010, natomiast znacznie rzadziej niż przed rokiem 2009. Na drugim miejscu pod względem częstości wskazywanych przyczyn rezygnacji z takich wyjazdów jest – tak jak rok temu – wypoczywanie w miejscu zamieszkania (46%, spadek o 3 punkty). Trzecim relatywnie często wskazywanym powodem jest brak czasu (41%, wzrost o 3 punkty).

Tabela 1

Dlaczego nie wyjechał(a) Pan(i) i nie wyjedzie już w tym roku na co najmniej tygodniowy wypoczynek? Czy dlatego, że:	Odpowiedzi twierdzące respondentów, którzy nie wyjechali i nie planują wyjechać na dłuższy, co najmniej tygodniowy wypoczynek – według terminów badań								
	XI '03 N=838	XI '04 N=740	XI '05 N=801	XI '06 N=741	XI '07 N=617	XI '08 N=725	XI '09 N=669	XII '10 N=581	XI '11 N=666
	w procentach								
– nie ma Pan(i) pieniędzy na taki wyjazd	83	82	77	80	74	75	66	66	66
– wypoczywa Pan(i) w miejscu zamieszkania	45	54	48	40	40	41	39	49	46
– nie ma Pan(i) czasu	27	31	33	31	36	37	40	38	41
– ma Pan(i) obowiązki domowe	29	36	32	30	31	28	32	32	32
– nie ma Pan(i) możliwości ze względu na wiek lub stan zdrowia	21	23	17	18	22	24	23	26	22
– musi Pan(i) zarobić pieniądze	27	26	28	21	31	26	25	20	22
– ma Pan(i) obowiązki służbowe, zawodowe	17	16	18	16	19	17	19	23	20
– nie odczuwa Pan(i) potrzeby, chęci wyjazdu	17	20	19	15	18	17	21	19	17
– nie ma Pan(i) w tym roku urlopu, wakacji	11	10	11	11	10	13	12	13	11
– musi Pan(i) wykonać dodatkową pracę zarobkową	13	10	10	6	9	9	11	8	6

Procenty nie sumują się do 100, gdyż badani mogli wskazać więcej niż jedną przyczynę

Brak pieniędzy na wyjazd stanowi nie tylko najczęściej wskazywaną, ale także główną przyczynę rezygnacji z dłuższych wyjazdów wypoczynkowych. Jednocześnie w stosunku do ubiegłego roku znacząco wzrosła (o 7 punktów procentowych) częstość wskazywania na brak pieniędzy jako główną przyczynę rezygnacji z co najmniej tygodniowego wypoczynku poza miejscem zamieszkania. W porównaniu z rokiem 2010 nieco rzadziej wskazywano na stan zdrowia jako najważniejszą przyczynę rezygnacji z dłuższych wyjazdów, natomiast częstość podawania pozostałych powodów nie zmieniła się znacząco. Wskazywanie na brak pieniędzy jako przyczynę rezygnacji z dłuższych wyjazdów wypoczynkowych wykazuje związek z poziomem zamożności badanych. Stan zdrowia jest najczęstszą przyczyną rezygnacji z tego typu wyjazdów wśród osób najstarszych, mających 65 lat i więcej. Warto też zwrócić uwagę, iż na brak czasu na dłuższe wyjazdy wypoczynkowe częściej niż pozostali wskazują uczniowie i studenci, badani pracujący na własny rachunek oraz osoby w wieku 25–34 lata. Wypoczynek w miejscu zamieszkania częściej niż inni wybierają natomiast mieszkańcy wsi (zob. tabele aneksowe).

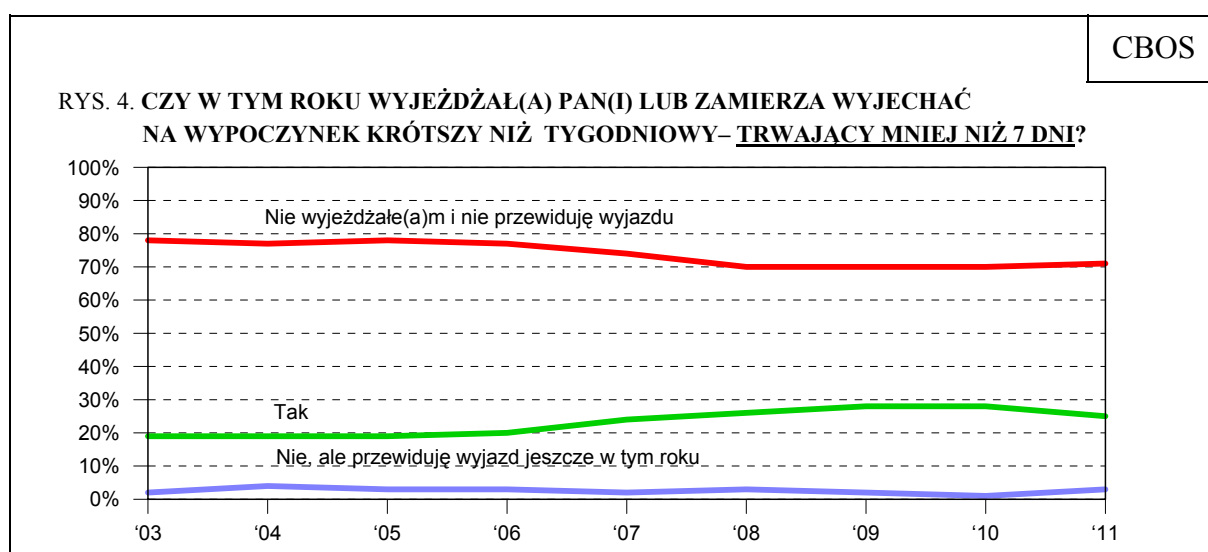
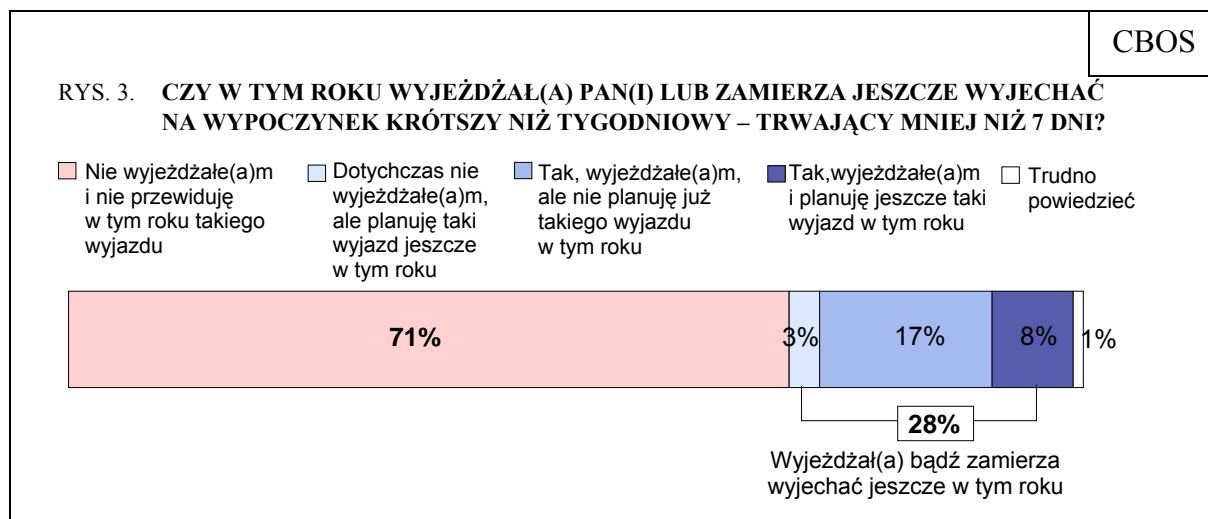
Tabela 2

Która z wymienionych przez Pana(ią) przyczyn jest, według Pana(i), najważniejsza?	Wskazania respondentów, którzy nie wyjechali i nie planują wyjechać na dłuższy, co najmniej tygodniowy wypoczynek – według terminów badań								
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	w procentach								
Nie ma Pan(i) pieniędzy na taki wyjazd	69	66	64	61	58	61	50	42	49
Nie ma Pan(i) możliwości ze względu na wiek lub stan zdrowia	9	10	6	11	10	10	11	16	12
Nie ma Pan(i) czasu	7	6	9	9	11	10	11	9	10
Ma Pan(i) obowiązki domowe	3	5	5	7	7	4	8	8	9
Wypoczywa Pan(i) w miejscu zamieszkania	2	3	4	4	2	4	5	9	7
Ma Pan(i) obowiązki służbowe, zawodowe	4	3	3	2	4	4	5	5	5
Musi Pan(i) zarobić pieniądze	1	1	3	1	1	2	2	2	3
Nie odczuwa Pan(i) potrzeby, chęci wyjazdu	3	3	4	3	3	3	5	4	3
Nie ma Pan(i) w tym roku urlopu, wakacji	1	2	1	1	2	1	1	2	2
Musi Pan(i) wykonać dodatkową pracę zarobkową	1	0	1	0	1	1	2	2	0

KRÓTKIE, KILKUDNIOWE WYJAZDY

Od roku 2003 pytamy nie tylko o wyjazdy na dłuższy wypoczynek, ale także o wyjazdy kilkudniowe, trwające mniej niż siedem dni. Odsetek Polaków, którzy w 2011 roku skorzystali lub jeszcze skorzystają z tego typu wyjazdów, pozostaje na poziomie ubiegłorocznym. Nieco mniejszy odsetek respondentów mających taki wyjazd już za sobą, a jednocześnie niewielki wzrost odsetka tych, którzy dopiero planują wyjechać, należy tłumaczyć tym, że tegoroczne badanie zostało przeprowadzone miesiąc wcześniej niż ubiegłoroczne.

Podobnie jak w przypadku dłuższych wyjazdów, na krótki wypoczynek, trwający mniej niż 7 dni, najwięcej Polaków wyjechało w roku 2009. W kolejnych dwóch latach nastąpił niewielki spadek odsetka osób wyjeżdżających na kilkudniowy wypoczynek, nadal jednak jest ich więcej niż w latach 2003–2008.

Analizy wielozmiennowe⁴ pokazują, iż na korzystanie z krótkich wyjazdów wypoczynkowych w największym stopniu wpływają warunki materialne gospodarstw domowych, a w szczególności ich ocena przez samych respondentów. Częściej niż pozostali na krótkie wypady wyjeżdżają ankietowani, którzy określają warunki materialne swoich gospodarstw jako dobre, choć nawet w tej grupie wyjeżdżający stanowią tylko nieco ponad dwie piąte (43%). Grupą społeczną, której przedstawiciele w większości skorzystali lub zamierzają skorzystać w tym roku z krótkich wypadów wypoczynkowych poza miejsce zamieszkania, są osoby z wyższym wykształceniem (53%). Z tego typu wyjazdów skorzystała lub też zamierza skorzystać ponad połowa kadry kierowniczej oraz specjalistów wyższego szczebla (51%).

⁴ Wykorzystano moduł *IBM SPSS Decision Trees*.

Częstość wskazywania na poszczególne powody niekorzystania w tym roku z krótkich wyjazdów wypoczynkowych jest zbliżona do odnotowanej w ubiegłym roku. Najczęściej wskazywaną przyczyną rezygnacji z krótkich wyjazdów wypoczynkowych jest brak pieniędzy. Jest to też powód najczęściej wskazywany jako najważniejszy. Należy podkreślić, iż od roku 2010 odsetek wskazań na brak pieniędzy jako jedną z przyczyn uniemożliwiających korzystanie z krótkich wyjazdów wypoczynkowych w zasadzie się nie zmienił, natomiast w przypadku pytania o główną przyczynę wzrost częstości wskazań na ten powód jest znaczący (o 7 punktów procentowych). Częstość wskazywania na brak pieniędzy jako główny powód rezygnacji z krótkich wyjazdów wypoczynkowych wiąże się z poziomem dochodów oraz warunkami materialnymi respondentów.

Tabela 3

Dlaczego nie wyjechał(a) Pan(i) i nie wyjedzie już w tym roku na krótszy niż tygodniowy wypoczynek? Czy dlatego, że:	Odpowiedzi twierdzące respondentów, którzy nie wyjechali i nie zamierzają wyjechać na wypoczynek krótszy niż tygodniowy według terminów badań								
	'03 N=845	'04 N=757	'05 N=796	'06 N=757	'07 N=639	'08 N=727	'09 N=710	'10 N=616	'11 N=683
	w procentach								
– nie ma Pan(i) pieniędzy na taki wyjazd	81	79	76	76	71	72	62	60	61
– wypoczywa Pan(i) w miejscu zamieszkania	40	49	43	37	36	37	36	46	43
– nie ma Pan(i) czasu	25	29	33	27	34	32	37	35	34
– ma Pan(i) obowiązki domowe	26	33	31	29	31	26	30	30	28
– musi Pan(i) zarobić pieniądze	23	25	25	19	28	20	22	19	20
– nie ma Pan(i) możliwości ze względu na wiek lub stan zdrowia	20	21	15	17	21	25	23	24	19
– ma Pan(i) obowiązki służbowe, zawodowe	16	17	18	15	19	15	21	19	19
– nie odczuwa Pan(i) potrzeby, chęci wyjazdu	18	20	17	17	22	18	22	23	18
– nie ma Pan(i) w tym roku urlopu, wakacji	11	12	12	11	11	13	15	13	12
– musi Pan(i) wykonać dodatkową pracę zarobkową	10	8	9	5	9	10	10	7	8

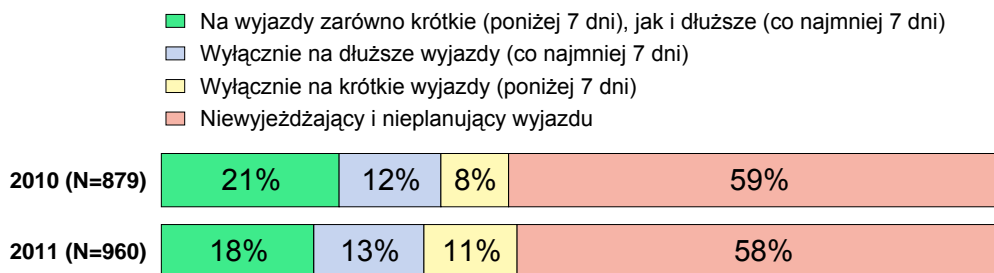
Tabela 4

Która z wymienionych przez Pana(ią) przyczyn jest, według Pana(i), najważniejsza?	Wskazania respondentów, którzy nie wyjechali i nie zamierzają wyjechać na wypoczynek krótszy niż tygodniowy – według terminów badań								
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	w procentach								
Nie ma Pan(i) pieniędzy na taki wyjazd	68	64	63	61	57	60	48	41	48
Nie ma Pan(i) możliwości ze względu na wiek lub stan zdrowia	9	9	5	10	10	10	10	14	11
Nie ma Pan(i) czasu	7	5	8	8	11	9	12	13	9
Ma Pan(i) obowiązki domowe	3	5	6	6	5	5	8	8	8
Wypoczywa Pan(i) w miejscu zamieszkania	2	3	4	3	2	4	5	9	7
Nie ma Pan(i) w tym roku urlopu, wakacji	2	3	1	1	2	1	3	2	5
Ma Pan(i) obowiązki służbowe, zawodowe	3	4	4	3	5	3	6	5	4
Nie odczuwa Pan(i) potrzeby, chęci wyjazdu	4	5	5	5	5	4	7	7	4
Musi Pan(i) zarobić pieniądze	1	1	3	1	2	2	2	2	3
Musi Pan(i) wykonać dodatkową pracę zarobkową	0	0	1	0	1	1	1	1	0

JAK DŁUGO POLACY WYPOCZYWAJĄ POZA MIEJSCEM ZAMIESZKANIA

Porównanie ogólnego bilansu wypoczynku Polaków w roku 2011 z danymi ubiegłorocznymi pokazuje, że z wyjazdów wypoczynkowych poza miejsce stałego zamieszkania skorzystało lub skorzysta w tym roku w zasadzie tyle samo Polaków co przed rokiem. Jednocześnie opisane wcześniej niewielkie zmniejszenie się odsetka osób korzystających z dłuższych i krótszych wyjazdów wynika najprawdopodobniej z ograniczenia przez część wyjeżdżających liczby wyjazdów w ciągu roku. W porównaniu bowiem z rokiem 2010 zmniejszyła się grupa korzystających zarówno z długich, jak i krótkich wyjazdów, natomiast więcej osób wyjeżdżało wyłącznie na krótkie, kilkudniowe wypadki, a także jedynie na dłuższy, co najmniej tygodniowy wypoczynek.

RYS. 5. WYJEŹDZAJĄCY W DANYM ROKU LUB ZAMIERZAJĄCY JESZCZE WYJECHAĆ

Spośród osób, które w tym roku wyjeżdżały lub jeszcze planują wyjazd w celach rekreacyjnych, dwie trzecie spędziło poza domem łącznie nie więcej niż 14 dni (mediana). Najbardziej popularne wśród Polaków są wyjazdy dwutygodniowe (modalna) – skorzystało z nich 18% wyjeżdżających, co stanowi 7% ogółu badanych.

Tabela 5

Ile w sumie dni trwał lub będzie trwał Pana(i) tegoroczny wypoczynek poza miejscem zamieszkania?	Wskazania respondentów według terminów badań								
	'03 N=344	'04 N=341	'05 N=333	'06 N=341	'07 N=324	'08 N=415	'09 N=432	'10 N=371	'11 N=416
	w procentach*								
Od 1 do 7 dni	23	28	35	27	27	33	28	31	33
Od 8 do 14 dni	27	26	26	30	28	31	32	35	32
Od 15 do 21 dni	16	18	16	17	18	18	21	12	17
Od 22 do 30 dni	16	13	10	9	10	10	10	12	8
Powyżej 30 dni	11	7	10	9	8	8	8	6	6
Brak danych o liczbie dni	6	8	3	8	9	0	2	4	4
Średnia liczba dni wypoczynku poza miejscem zamieszkania	19,8	16,6	18,3	16,7	17,3	16,5	16,9	14,7	16,3

* Procent ogólnej liczby respondentów, którzy wyjeżdżali na wypoczynek poza miejsce zamieszkania

Polak, który w tym roku wyjechał lub zamierza wyjechać na wypoczynek poza miejsce zamieszkania, spędził lub planuje spędzić poza domem średnio 16,3 dnia, czyli niemal dwa dni dłużej niż w ubiegłym roku⁵. Wynika to stąd, iż wzrósł odsetek osób spędzających poza miejscem zamieszkania od 15 do 21 dni, mimo że jednocześnie zmniejszył się odsetek tych, które wypoczywały od 22 do 30 dni.

⁵ Por. przyp. 4.

Najdłużej poza miejscem zamieszkania wypoczywali w tym roku mieszkańcy największych miast, a najkrócej – mieszkańcy wsi. Grupą bardzo zróżnicowaną pod względem długości wyjazdów wypoczynkowych są emeryci, wśród których średnia liczba dni spędzonych na wypoczynku poza miejscem zamieszkania jest największa, przy czym wypoczynek ten najczęściej trwał 14 dni (zob. tabele aneksowe).

JAK WYPOCZYWAJĄ WYJEŹDZAJĄCY POLACY

W tym roku, podobnie jak w 2010, Polacy najczęściej wypoczywali lub zamierzają wypoczywać w kraju (65% wyjeżdżających lub planujących do końca roku wyjechać w celach wypoczynkowych). Jedna piąta korzystających w 2011 roku z wypoczynku poza miejscem zamieszkania wybierała wyjazdy zarówno krajowe, jak i zagraniczne, a jedynie 14% wyjeżdżających wypoczywało lub zamierza wypoczywać wyłącznie za granicą.

Wypoczynkowe wyjazdy krajowe to nadal na ogół wyjazdy do rodziny lub znajomych. W stosunku do roku 2010 mniej osób korzystało lub zamierza skorzystać z pobytu w prywatnie wynajętej kwaterze, na letnisku, a więcej – na wczasach, obozie, zorganizowanej wycieczce. Nieco mniej popularne niż przed rokiem są pobyty na własnej działce, w domku letniskowym, na polu namiotowym, kempingu.

Tabela 4

Dokąd Pan(i) w tym roku wyjeżdżał(a) lub zamierza wyjechać na wypoczynek? Czy był to wypoczynek w kraju:	Wskazania respondentów według terminów badań								
	'03 N=344	'04 N=341	'05 N=333	'06 N=341	'07 N=324	'08 N=415	'09 N=432	'10 N=371	'11 N=416
	w procentach*								
– u rodziny, znajomych	48	47	47	39	35	40	43	40	41
– w prywatnie wynajętej kwaterze, na letnisku	32	28	34	35	35	32	37	36	31
– na wczasach, obozie, zorganizowanej wycieczce	18	22	16	20	17	21	18	11	16
– na własnej działce, w domku letniskowym	15	14	13	11	12	14	13	15	13
– na polu namiotowym, kempingu lub wędrując	16	10	9	8	10	6	10	9	7
– w innej formie	-	-	-	-	-	-	9	12	14

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ badani mogli wskazać więcej niż jedną formę wyjazdu

Jeśli chodzi o wypoczynek za granicą, to nadal najpopularniejsze są wyjazdy indywidualne, jednak w stosunku do ubiegłego roku nieco zyskały na popularności wyjazdy organizowane przez biura podróży.

Tabela 5

Dokąd Pan(i) w tym roku wyjeżdżał(a) lub zamierza wyjechać na wypoczynek? Czy był to wypoczynek za granicą:	Wskazania respondentów według terminów badań								
	'03 N=344	'04 N=341	'05 N=333	'06 N=341	'07 N=324	'08 N=415	'09 N=432	'10 N=371	'11 N=416
	w procentach*								
– na indywidualnym wyjeździe turystycznym	15	12	11	14	11	14	11	15	14
– na wyjeździe zorganizowanym przez biuro podróży	8	7	6	5	11	13	10	11	13
– u rodziny, znajomych	9	6	5	9	8	13	6	11	9
– w innej formie	-	-	-	-	-	-	3	4	4

* Procenty nie sumują się do 100, ponieważ badani mogli wskazać więcej niż jedną formę wyjazdu

Analiza zróżnicowania społeczno-demograficznego popularności poszczególnych typów wyjazdów wypoczynkowych pokazuje, iż pobyt u rodziny bądź znajomych w kraju najczęściej wybierają osoby mniej zamożne. W prywatnie wynajętej kwaterze, na letniku w kraju częściej niż inni wypoczywają pracujący na własny rachunek oraz osoby do 24 roku życia. Na własnej działce, w domku letniskowym najczęściej wypoczywają mieszkańcy miast powyżej 100 tys. ludności. Krajowe wyjazdy zorganizowane wybierają głównie uczniowie i studenci oraz mieszkańcy małych miast. Wyjazdy za granicę są najpopularniejsze wśród mieszkańców wielkich miast oraz najlepiej wykształconych Polaków. Jednocześnie zagraniczne wyjazdy organizowane przez biura podróży częściej niż inni wybierają osoby w wieku 45–54 lata, kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem oraz średni personel i technicy, natomiast wyjazdy indywidualne za granicę – badani mający od 25 do 54 lat, ale najczęściej korzystają z nich pracujący na własny rachunek.

Częstość wyjazdów wypoczynkowych Polaków w roku 2011 pozostaje na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego. Wyniki badania wskazują, że niewielkie zmiany polegają przede wszystkim na wydłużeniu łącznego czasu pobytu poza miejscem stałego zamieszkania przy jednoczesnej redukcji liczby wyjazdów w ciągu roku. Niepokoje społeczne w państwach Afryki Północnej oraz związane z kryzysem napięcia w krajach południowej Europy nie wpłynęły na ograniczenie zagranicznych wyjazdów wypoczynkowych Polaków.

Opracowała
Barbara BADORA

Tabela 1

		Czy w tym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) lub zamierza jeszcze wyjechać na co najmniej tygodniowy wypoczynek - trwający 7 dni i więcej?					Liczba osób
		Nie wyjeżdżał(a)m i nie przewiduję w tym roku takiego wyjazdu	Dotychczas nie wyjeżdżał(a)m, ale planuję taki wyjazd jeszcze w tym roku	Tak, wyjeżdżał(a)m, ale nie planuję już takiego wyjazdu w tym roku	Tak, wyjeżdżał(a)m i planuję jeszcze taki wyjazd w tym roku	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		69	1	27	3	0	969
Płeć	Mężczyźni	68	1	27	3	0	452
	Kobiety	69	1	26	3		517
Wiek	18-24 lata	54	1	38	7		126
	25-34	62	2	34	2		185
	35-44	68	1	26	4	1	142
	45-54	71	1	24	4		151
	55-64	71	1	24	3		193
	65 lat i więcej	83	1	15	1		171
Miejsce zamieszkania	Wieś	81	1	17	1		364
	Miasto do 20 tys.	69	1	27	2		123
	20-100 tys.	65	2	28	4		195
	101-500 tys.	63	2	30	4	1	156
	501 tys. i więcej mieszk.	46	1	45	8		130
Wykształcenie	Podstawowe	86	1	12	2		239
	Zasadnicze zawodowe	77	0	20	1	0	234
	Średnie	64	1	30	4		329
	Wyższe	41	4	49	6		168
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	40	1	52	7		91
	Średni personel, technicy	54	2	41	2		35
	Pracownicy adm.-biurowi	38	6	49	7		58
	Pracownicy usług	56	4	35	5		70
	Robotnicy wykwalifikowani	77	1	19	2	1	111
	Robotnicy niewykwalifik.	84		16			56
	Rolnicy	90	1	5	3		50
	Pracujący na własny rach.	53	2	38	7		28
Bierni zawodowo	Renciści	89	2	9			65
	Emeryci	78	1	20	1		228
	Uczniowie i studenci	57		35	9		68
	Bezrobotni	78		19	3		59
	Gospodynie domowe i inni	74		23	3		49
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	51		44	5		127
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	58		37	5		81
	sekt. pryw. poza rolnict.	62	4	31	3	0	228
	prywatnym gosp. rolnym	94		5	2		41
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	83	1	15	1		127
	501-750	80	1	17	1	1	116
	751-1000	75	1	21	3		168
	1001-1500	63	2	31	4		159
	Powyżej 1500 zł	54	1	39	6		190
Ocena własnych war. mater.	Złe	89	2	10			127
	Średnie	75	1	22	2		462
	Dobre	54	2	37	6	0	380
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	71		29			40
	Raz w tygodniu	68	2	25	4		438
	1-2 razy w miesiącu	72	0	26	1		152
	Kilka razy w roku	70	1	28	2		216
	W ogóle nie uczestniczy	63	1	28	7	1	123
Poglądy polityczne	Lewica	71		24	5		149
	Centrum	68	2	26	3		309
	Prawica	66	2	28	4	0	283
	Trudno powiedzieć	71	0	27	2		228

Tabela 2

		Która z wymienionych przez Pana(ią) przyczyn jest, według Pana(i), najważniejsza?				
		Nie ma Pan(i) pieniędzy na taki wyjazd	Nie ma Pan(i) czasu	Nie ma Pan(i) możliwości ze względu na wiek lub stan zdrowia	Nie ma Pan(i) w tym roku urlopu, wakacji	Ma Pan(i) obowiązki domowe
		%	%	%	%	%
Ogółem		49	10	12	2	9
Płeć	Mężczyźni	46	14	9	1	8
	Kobiety	52	7	15	3	9
Wiek	18-24 lata	47	18	5	1	10
	25-34	43	23	2	6	10
	35-44	51	16	5	1	11
	45-54	60	8	2	1	11
	55-64	63	3	8	2	11
	65 lat i więcej	35	1	41	1	1
Miejsce zamieszkania	Wieś	55	8	12	0	10
	Miasto do 20 tys.	51	12	13		7
	20-100 tys.	46	12	10	6	8
	101-500 tys.	46	10	16	2	6
	501 tys. i więcej mieszk.	36	17	10	5	10
Wykształcenie	Podstawowe	57	6	22	1	3
	Zasadnicze zawodowe	54	12	6	1	9
	Średnie	46	11	9	4	9
	Wyższe	24	17	12	4	25
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	27	18	5	5	23
	Średni personel, technicy	46	17		7	5
	Pracownicy adm.-biurowi	53	7	6	5	17
	Pracownicy usług	40	20		5	12
	Robotnicy wykwalifikowani	48	15	3	5	7
	Robotnicy niewykwalifik.	76	7		3	6
	Rolnicy	54	13	6		11
Pracujący na własny rach.	17	23	4		13	
Bierni zawodowo	Renciści	60	10	13		2
	Emeryci	40	2	32	1	6
	Uczniowie i studenci	48	28			11
	Bezrobotni	72	4	6		7
	Gospodynie domowe i inni	60	5	16		12
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	52	13	4	4	14
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	61	10		3	14
	sekt. pryw. poza rolnict.	35	22	3	6	9
	prywatnym gosp. rolnym	59	13	3		10
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	76	5	7		3
	501-750	55	5	13	1	11
	751-1000	41	10	19	3	12
	1001-1500	45	8	13	1	7
	Powyżej 1500 zł	21	21	10	5	15
Ocena własnych war. mater.	Złe	72	3	13		3
	Średnie	55	6	13	1	10
	Dobre	28	22	12	5	9
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	51		26	4	4
	Raz w tygodniu	51	10	12	2	8
	1-2 razy w miesiącu	46	13	14	2	8
	Kilka razy w roku	54	9	8	2	10
	W ogóle nie uczestniczy	41	13	16	3	8
Poglądy polityczne	Lewica	43	15	12	1	12
	Centrum	46	6	11	3	13
	Prawica	52	12	14	2	6
	Trudno powiedzieć	55	11	13	1	4

Tabela 2 (cd.)

		Która z wymienionych przez Pana(ia) przyczyn jest, według Pana(i), najważniejsza?					Liczba osób
		Ma Pan(i) obowiązki służbowe, zawodowe	Musi Pan(i) wykonać dodatkową pracę zarobkową	Musi Pan(i) zarobić pieniądze	Nie odczuwa Pan(i) potrzeby, chęci wyjazdu	Wypoczywa Pan(i) w miejscu zamieszkania	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		5	0	3	3	7	658
Płeć	Mężczyźni	8	1	4	4	6	301
	Kobiety	2		2	2	7	357
Wiek	18-24 lata	4	3	6	5	3	67
	25-34	9		3	1	2	114
	35-44	9		3	1	4	95
	45-54	7		5	2	3	105
	55-64			1	3	9	137
	65 lat i więcej	1		0	7	14	140
Miejsce zamieszkania	Wieś	3		2	4	6	293
	Miasto do 20 tys.	5		2	2	8	82
	20-100 tys.	6	1	4	3	5	125
	101-500 tys.	4		3	5	7	98
	501 tys. i więcej mieszk.	7	1	5		9	60
Wykształcenie	Podstawowe	2			3	6	202
	Zasadnicze zawodowe	4		6	3	5	177
	Średnie	7	1	3	3	8	211
	Wyższe	7		2	2	7	68
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	17		2	2		35
	Średni personel, technicy	9	4	4		9	18
	Pracownicy adm.-biurowi				3	9	22
	Pracownicy usług	6		10	5	3	40
	Robotnicy wykwalifikowani	9		8	1	3	85
	Robotnicy niewykwalifik.	2			3	2	45
	Rolnicy	10				5	44
Pracujący na własny rach.	38		5			15	
Bierni zawodowo	Renciści				3	12	58
	Emeryci			0	6	13	176
	Uczniowie i studenci	4	3		3	3	38
	Bezrobotni			7	2	3	45
	Gospodynie domowe i inni			3	2	3	37
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	2		3	2	6	64
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	2	2	6		2	47
	sekt. pryw. poza rolnict.	15	1	6	2	2	137
	prywatnym gosp. rolnym	12				4	38
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	3		2	1	2	103
	501-750	2		2	3	8	92
	751-1000	4		3	4	3	124
	1001-1500	4		4	4	15	100
	Powyżej 1500 zł	11	2	3	3	10	102
Ocena własnych war. mater.	Złe			4	2	4	111
	Średnie	3		3	3	6	342
	Dobre	9	1	2	3	9	205
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	4				11	27
	Raz w tygodniu	4		2	5	8	294
	1-2 razy w miesiącu	6		1	1	9	109
	Kilka razy w roku	6		3	2	5	150
	W ogóle nie uczestniczy	3	2	8	4	2	77
Poglądy polityczne	Lewica	5		5	4	4	106
	Centrum	8	1	3	4	6	206
	Prawica	4	0	1	2	7	187
	Trudno powiedzieć	1		3	3	8	159

Tabela 3

		Czy w tym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) lub zamierza jeszcze wyjechać na wypoczynek krótszy niż tygodniowy - trwający mniej niż 7 dni?					Liczba osób
		Nie wyjeżdżał(a) m i nie przewiduję w tym roku takiego wyjazdu	Dotychczas nie wyjeżdżał(a)m, ale planuję taki wyjazd jeszcze w tym roku	Tak, wyjeżdżał(a)m, ale nie planuję już takiego wyjazdu w tym roku	Tak, wyjeżdżał(a)m i planuję jeszcze taki wyjazd w tym roku	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		71	3	17	8	1	969
Płeć	Mężczyźni	69	4	15	10	1	452
	Kobiety	71	2	19	7	1	517
Wiek	18-24 lata	51	9	20	19	1	126
	25-34	61	2	23	13	2	185
	35-44	69	1	20	9	1	142
	45-54	72	3	17	6	1	151
	55-64	80	2	14	3	1	193
	65 lat i więcej	85	3	9	3		171
Miejsce zamieszkania	Wieś	84	1	9	5	0	364
	Miasto do 20 tys.	76	5	14	4	1	123
	20-100 tys.	66	2	21	10	1	195
	101-500 tys.	54	6	25	13	2	156
	501 tys. i więcej mieszk.	55	5	27	13		130
Wykształcenie	Podstawowe	84	4	7	4	1	239
	Zasadnicze zawodowe	75	2	17	5	1	234
	Średnie	70	4	16	9	1	329
	Wyższe	47	2	33	18		168
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	49	1	33	17		91
	Średni personel, technicy	62		22	13	3	35
	Pracownicy adm.-biurowi	53	5	29	13		58
	Pracownicy usług	57	3	28	9	2	70
	Robotnicy wykwalifikowani	70	5	17	8	1	111
	Robotnicy niewykwalifik.	81	4	14	1		56
	Rolnicy	87	2	3	7		50
	Pracujący na własny rach.	58		20	19	3	28
Bierni zawodowo	Renciści	84	3	9	2	2	65
	Emeryci	84	2	11	3	1	228
	Uczniowie i studenci	49	8	22	19	2	68
	Bezrobotni	73	3	15	10		59
	Gospodynie domowe i inni	84		8	8		49
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	59	2	32	7		127
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	69	3	17	11	1	81
	sekt. pryw. poza rolnict.	59	5	20	14	2	228
	prywatnym gosp. rolnym	85	3	4	6	2	41
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	87	1	9	2	1	127
	501-750	73	2	17	7	1	116
	751-1000	70	5	14	11		168
	1001-1500	70	3	24	3	1	159
	Powyżej 1500 zł	56	4	22	16	2	190
Ocena własnych war. mater.	Złe	85	2	4	9		127
	Średnie	79	2	15	3	1	462
	Dobre	56	4	24	15	1	380
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	71		25	4		40
	Raz w tygodniu	72	2	16	9	1	438
	1-2 razy w miesiącu	71	6	17	6		152
	Kilka razy w roku	70	4	17	7	2	216
	W ogóle nie uczestniczy	66	2	18	13	2	123
Poglądy polityczne	Lewica	70	2	21	7	1	149
	Centrum	67	4	19	10	1	309
	Prawica	71	4	15	10	1	283
	Trudno powiedzieć	75	3	15	6	1	228

Tabela 4

		Która z wymienionych przez Pana(ią) przyczyn jest, według Pana(i), najważniejsza?				
		Nie ma Pan(i) pieniędzy na taki wyjazd	Nie ma Pan(i) czasu	Nie ma Pan(i) możliwości ze względu na wiek lub stan zdrowia	Nie ma Pan(i) w tym roku urlopu, wakacji	Ma Pan(i) obowiązki domowe
		%	%	%	%	%
Ogółem		48	9	11	5	8
Płeć	Mężczyźni	46	13	7	3	7
	Kobiety	50	5	14	6	10
Wiek	18-24 lata	58	11	1		9
	25-34	34	16	1	14	12
	35-44	50	14	5	3	8
	45-54	61	8	1	9	10
	55-64	57	6	8	2	11
	65 lat i więcej	34	2	39		1
Miejsce zamieszkania	Wieś	55	6	11	3	8
	Miasto do 20 tys.	51	12	9	5	5
	20-100 tys.	47	11	10	7	6
	101-500 tys.	37	10	16	8	7
	501 tys. i więcej mieszk.	29	7	12	4	19
Wykształcenie	Podstawowe	57	6	20		3
	Zasadnicze zawodowe	57	10	6	2	7
	Średnie	45	9	9	7	10
	Wyższe	15	15	6	16	19
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	19	14	4	14	21
	Średni personel, technicy	27	29		8	5
	Pracownicy adm.-biurowi	43	8		23	20
	Pracownicy usług	49	12		7	10
	Robotnicy wykwalifikowani	52	12	3	7	5
	Robotnicy niewykwalifik.	69	3		6	6
	Rolnicy	53	17	4		12
Pracujący na własny rach.	4	17	4	25	7	
Bierni zawodowo	Renciści	63	7	17		2
	Emeryci	40	5	28	1	5
	Uczniowie i studenci	52	13			19
	Bezrobotni	66	1	5		9
	Gospodynie domowe i inni	66	6	12		9
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	40	11	3	15	11
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	45	12	2	16	11
	sekt. pryw. poza rolnict.	41	15	1	8	11
	prywatnym gosp. rolnym	55	18	3		11
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	77	2	6	1	4
	501-750	60	3	15		8
	751-1000	41	7	21	6	11
	1001-1500	39	9	9	4	9
	Powyżej 1500 zł	19	17	9	6	14
Ocena własnych war. mater.	Złe	73	2	14	1	1
	Średnie	56	6	11	2	9
	Dobre	22	16	10	11	12
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	40		29		11
	Raz w tygodniu	49	9	10	5	8
	1-2 razy w miesiącu	47	10	12	3	7
	Kilka razy w roku	55	8	9	6	10
	W ogóle nie uczestniczy	36	12	14	6	10
Poglądy polityczne	Lewica	44	14	12	2	12
	Centrum	46	6	9	5	11
	Prawica	45	7	14	5	7
	Trudno powiedzieć	56	11	10	6	5

Tabela 4 (cd.)

		Która z wymienionych przez Pana(ia) przyczyn jest, według Pana(i), najważniejsza?					Liczba osób
		Ma Pan(i) obowiązki służbowe, zawodowe	Musi Pan(i) wykonać dodatkową pracę zarobkową	Musi Pan(i) zarobić pieniądze	Nie odczuwa Pan(i) potrzeby, chęci wyjazdu	Wypoczywa Pan(i) w miejscu zamieszkania	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		4	0	3	4	7	667
Płeć	Mężczyźni	8	0	3	6	6	307
	Kobiety	1	0	2	3	8	359
Wiek	18-24 lata	2	2	7	6	3	62
	25-34	12		4	4	3	111
	35-44	9		6	1	3	96
	45-54	5		1	1	4	106
	55-64	1	1	1	5	8	152
	65 lat i więcej			0	7	17	140
Miejsce zamieszkania	Wieś	3	0	2	5	7	296
	Miasto do 20 tys.	3		1	8	6	91
	20-100 tys.	7		5	2	5	128
	101-500 tys.	5		3	5	8	80
	501 tys. i więcej mieszk.	8	2	4		15	71
Wykształcenie	Podstawowe	1		2	4	7	196
	Zasadnicze zawodowe	4	1	3	3	7	167
	Średnie	5	1	3	6	5	225
	Wyższe	10		1	4	14	79
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	16		2	5	5	44
	Średni personel, technicy	4		12	12	3	20
	Pracownicy adm.-biurowi					7	31
	Pracownicy usług	11		3	6	3	39
	Robotnicy wykwalifikowani	10	1	5		5	76
	Robotnicy niewykwalifik.	4		4	3	5	45
	Rolnicy	6		2		6	42
	Pracujący na własny rach.	29		10		5	16
Bierni zawodowo	Renciści				2	10	53
	Emeryci		1		7	13	184
	Uczniowie i studenci			9	8		32
	Bezrobotni	1		6	2	9	42
	Gospodynie domowe i inni				7	1	41
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	8	2	1	3	6	74
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	4		3		7	53
	sekt. pryw. poza rolnict.	14	1	6	2	2	133
	prywatnym gosp. rolnym	7		3		3	35
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	2		5	1	2	107
	501-750	3		2	1	8	85
	751-1000	4		1	3	7	115
	1001-1500	3	2	1	10	14	109
	Powyżej 1500 zł	13		4	7	10	105
Ocena własnych war. mater.	Złe			2	2	5	106
	Średnie	2	0	3	4	6	352
	Dobre	10	1	3	6	10	209
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		4			16	27
	Raz w tygodniu	4	0	1	6	8	304
	1-2 razy w miesiącu	6		4	4	9	108
	Kilka razy w roku	2		2	3	5	148
	W ogóle nie uczestniczy	9		8	2	3	80
Poglądy polityczne	Lewica	8		1	3	4	103
	Centrum	4	1	4	6	8	201
	Prawica	4	1	3	6	8	196
	Trudno powiedzieć	2		2	2	7	167

Tabela 5

		Ile w sumie dni trwał lub będzie trwał Pana(i) tegoroczny wypoczynek?				Liczba osób
		Średnia	Mediana	Modalna	Odczylenie standardowe	
Ogółem		16,32	14,00	14,00	20,36	398
Płeć	Mężczyźni	16,09	12,00	14,00	18,72	185
	Kobiety	16,52	14,00	14,00	21,74	212
Wiek	18-24 lata	16,72	12,61	14,00	17,86	79
	25-34	11,71	10,00	14,00	7,33	96
	35-44	15,18	10,00	14,00	22,32	59
	45-54	12,11	10,00	14,00	7,67	60
	55-64	22,27	14,00	14,00	27,51	64
	65 lat i więcej	25,36	14,00	14,00	34,65	39
Miejsce zamieszkania	Wieś	12,23	10,00	7,00	9,72	95
	Miasto do 20 tys.	14,45	9,56	7,00	13,74	48
	20-100 tys.	17,07	14,00	14,00	20,87	81
	101-500 tys.	13,83	10,00	14,00	17,83	85
	501 tys. i więcej mieszk.	23,57	15,00	14,00	30,04	87
Wykształcenie	Podstawowe	15,71	10,00	14,00	23,34	51
	Zasadnicze zawodowe	13,33	10,00	10,00	16,43	78
	Średnie	17,97	14,00	14,00	22,50	144
	Wyższe	16,52	14,00	14,00	18,63	125
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	16,20	14,00	14,00	20,61	70
	Średni personel, technicy	19,27	20,00	20,00	10,37	17
	Pracownicy adm.-biurowi	13,54	14,00	7,00	7,59	43
	Pracownicy usług	12,50	14,00	14,00	6,89	38
	Robotnicy wykwalifikowani	11,73	10,00	14,00	18,53	43
	Robotnicy niewykwalifik.	10,23	7,00	7,00	8,08	14
	Rolnicy	9,24	4,26	3,00	10,89	8
Pracujący na własny rach.	12,02	10,00	14,00	7,69	18	
Bierni zawodowo	Renciści	14,85	10,00	21,00	14,61	13
	Emeryci	25,63	14,00	14,00	34,93	63
	Uczniowie i studenci	19,60	14,00	14,00	22,18	42
	Bezrobotni	9,84	7,56	3,00	8,73	17
	Gospodynie domowe i inni	19,90	14,00	14,00	15,77	12
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	13,84	12,00	7,00	8,87	79
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	15,76	10,00	14,00	26,62	39
	sekt. prywat. poza rolnict.	12,68	14,00	14,00	8,23	125
	prywatnym gosp. rolnym	11,85	6,72	3,00	12,70	5
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	9,27	7,00	7,00	6,86	29
	501-750	12,23	8,83	4,00	10,90	36
	751-1000	14,51	10,00	14,00	21,02	66
	1001-1500	15,87	14,00	14,00	15,06	76
	Powyżej 1500 zł	20,87	14,00	14,00	25,73	108
Ocena własnych war. mater.	Złe	23,70	10,00	10,00	39,39	24
	Średnie	13,23	10,00	14,00	10,68	150
	Dobre	17,61	14,00	14,00	22,11	223
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	16,39	18,00	3,00	10,90	15
	Raz w tygodniu	15,53	11,00	14,00	20,05	176
	1-2 razy w miesiącu	12,26	10,00	7,00	13,14	59
	Kilka razy w roku	16,80	14,00	14,00	19,24	87
	W ogóle nie uczestniczy	21,84	14,00	14,00	28,28	61
Poglądy polityczne	Lewica	26,17	14,00	14,00	35,54	57
	Centrum	15,11	10,00	14,00	18,63	138
	Prawica	16,62	14,00	14,00	16,78	115
	Trudno powiedzieć	11,40	10,00	14,00	8,40	87